

ZARZĄDZENIE Nr 80 PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 25 maja 1960 r.

w sprawie ustalenia wykroczeń, za które organy Milicji Obywatelskiej upoważnione są do nakładania i ściągania grzywien w drodze mandatu karnego.

Na podstawie art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 1951 r. o orzecznictwie karno-administracyjnym (Dz. U. z 1959 r. Nr 15, poz. 79) oraz w związku z § 3 zarządzenia nr 5 Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 1952 r. w sprawie zasad i trybu wydawania organom Milicji Obywatelskiej upoważnień do nakładania i ściągania grzywien w postępowaniu mandatowym (Monitor Polski Nr A-9, poz. 85) zarządza się, co następuje:

§ 1. Organym Milicji Obywatelskiej upoważnione są do nakładania i ściągania grzywien w drodze mandatu karnego

za wykroczenia, określone w załączniku do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Traci moc zarządzenie nr 87 Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 1952 r. w sprawie ustalenia wykroczeń, za które organy Milicji Obywatelskiej upoważnione są do nakładania i ściągania grzywien w drodze mandatu karnego (Monitor Polski z 1952 r. Nr A-45, poz. 635, z 1956 r. Nr 4, poz. 32 i Nr 20, poz. 260 i z 1959 r. Nr 43, poz. 195).

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

Załącznik do zarządzenia nr 80 Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 maja 1960 r. (poz. 271).

WYKROCZENIA, ZA KTÓRE ORGANY MILICJI OBYWATELSKIEJ UPOWAŻNIONE SĄ DO NAKŁADANIA I ŚCIĄGANIA GRZYWIEN W DRODZE MANDATU KARNEGO

DZIAŁ I.

Wykroczenia przeciwko przepisom sanitarnym:

- 1) nieprzestrzeganie higieny osobistej przy sprzedaży artykułów żywności (brudne ręce, brak odzieży ochronnej, brudna odzież),

Podstawa prawna: art. 34 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o dozorcze nad artykułami żywności i przedmiotami użytku (Dz. U. Nr 36, poz. 343; zm.: z 1934 r. Nr 110, poz. 977, z 1939 r. Nr 54, poz. 342, z 1946 r. Nr 5, poz. 44 i z 1949 r. Nr 42, poz. 311) i art. 22 ustawy z dnia 21 lutego 1935 r. o zapobieganiu chorobom zakaźnym i o ich zwalczaniu (Dz. U. Nr 27, poz. 198; zm.: z 1949 r. Nr 25, poz. 174 i z 1959 r. Nr 27, poz. 170) i w związku z rozporządzeniem Ministra Opieki Społecznej z dnia 13 maja 1937 r. w sprawie przepisów sanitarnych dla publicznych miejsc spożycia (Dz. U. Nr 41, poz. 327).

- 2) niezgłoszenie do urzędowego badania na włośnię i niepoddanie temu badaniu mięsa świń poddawanych ubojowi na potrzeby własne gospodarstwa domowego.

Podstawa prawna: art. 32 pkt 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa (Dz. U. z 1933 r. Nr 60, poz. 454, zm.: z 1934 r. Nr 110, poz. 976, z 1938 r. Nr 18, poz. 132) w związku z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa z dnia 17 listopada 1953 r. w sprawie urzędowego badania co do włośni dzików i świń (Dz. U. Nr 49, poz. 243),

DZIAŁ II.

Wykroczenia przeciwko przepisom o utrzymaniu czystości i porządku:

a) w miastach i osiedlach:

- 1) niedopełnienie obowiązku obejmującego: zamiatanie, zbieranie, gromadzenie i usuwanie nieczystości w przeznaczonych do tego urządzeniach:
  - z części zabudowań przeznaczonych do wspólnego użytku mieszkańców i z powierzchni pomiędzy zabudowaniami,
  - z terenów nie zabudowanych,
  - wzdłuż nieruchomości — z chodników i połowy szerokości jezdni, jeżeli zaś nieruchomość przylega do placu publicznego — z 5-metrowego pasa wzdłuż chodnika (art. 13);
- 2) niewyposażenie nieruchomości w urządzenia do gromadzenia nieczystości służące do wspólnego użytku ogółu mieszkańców nieruchomości (art. 13);
- 3) nieskrapianie wodą chodnika i jezdni do połowy jej szerokości bądź 5-metrowego pasa przyległego placu publicznego przed zamiataniem i niepolewanie wodą w porze letniej (art. 13);
- 4) nieoczyszczanie ze śniegu, błota i lodu chodnika i jezdni do połowy jej szerokości bądź 5-metrowego pasa przyległego placu publicznego i niestosowanie środków do usuwania gołoledzi i ślizgawicy (art. 13);
- 5) niedopełnienie przez zarządcę zakładu handlowego, gastronomicznego, usługowego itp. obowiązku usuwania nieczystości i utrzymania porządku na zewnątrz zakładu w najbliższym jego otoczeniu, a w szczególności przed

- wejściem do zakładu i na jego zapleczu, na powierzchni ustalonej z zarządzeniem budynku (art. 13);
- 6) nieprzestrzeganie czystości i porządku w pomieszczeniach przeznaczonych do wspólnego użytku mieszkańców (korytarze, klatki schodowe, ustępy, strychy, pralnie domowe itp.), w szczególności przez:
- wystawianie sprzętów i innych przedmiotów oraz pozostawianie zbiorników z nieczystościami na klatkach schodowych, korytarzach bądź innych miejscach do tego nie przeznaczonych,
  - wylewanie bądź wyrzucanie nieczystości z okien lub balkonów,
  - trzepanie odzieży, pościeli itp. w oknach lub na balkonach albo w czasie, w którym takie czynności są niedozwolone;
- 7) zanieczyszczanie lub zaśmiecanie miejsc przeznaczonych do użytku powszechnego, jak ulice, place, ogrody, zieleńce itp., albo miejsc w części zabudowań przeznaczonych do wspólnego użytku i na terenach nie zabudowanych pomiędzy budynkami (art. 14);
- 8) uszkadzanie urządzeń przeznaczonych do utrzymania czystości (art. 14);
- 9) niszczenie lub uszkadzanie roślin albo deptanie trawy w parkach, ogrodach i zieleńcach przeznaczonych do użytku powszechnego (art. 14).

Podstawa prawna: art. 13 i 14 ustawy z dnia 22 kwietnia 1959 r. o utrzymaniu czystości i porządku w miastach i osiedlach (Dz. U. Nr 27, poz. 167), a co do pkt 6 w związku z § 4 rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 24 lutego 1960 r. w sprawie określenia zakresu obowiązków dozorców domów (bloków, kolonii) oraz innych osób zobowiązanych do utrzymywania porządku i czystości w miastach i osiedlach (Dz. U. Nr 14, poz. 81).

b) w gromadach:

- zanieczyszczanie nieruchomości (klatek schodowych, bram, podwórek, ustępów podwórzowych, obejść gospodarskich itp.);
- wystawianie sprzętów oraz pozostawianie zbiorników ze śmieciami i innymi nieczystościami na klatkach schodowych bądź w innych miejscach do tego nie przeznaczonych;
- trzepanie odzieży, pościeli itp. w oknach i na balkonach oraz poza godzinami oznaczonymi przez prezydium rady narodowej.

Podstawa prawna: art. 22 ustawy z dnia 21 lutego 1935 r. o zapobieganiu chorobom zakaźnym i o ich zwalczaniu (Dz. U. Nr 27, poz. 198; zm.: z 1949 r. Nr 25, poz. 174 i z 1959 r. Nr 27, poz. 170) w związku z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 12 lipca 1951 r. w sprawie utrzymania porządku i czystości w nieruchomościach (Dz. U. Nr 40, poz. 306).

DZIAŁ III.

Wykroczenia przeciwko przepisom o bezpieczeństwie i porządku:

Rozdział 1.

Przepisy o bezpieczeństwie:

- wystawianie lub wywieszanie, bez zachowania należytej ostrożności, ciężkich przedmiotów albo rzucanie nimi, wylewanie płynów, wyrzucanie nieczystości albo doprowadzanie do wypadania lub wylewania się powyższych przedmiotów (art. 38 § 1);
- zaniechanie, wbrew swemu obowiązkowi, oświetlenia miejsc dostępnych dla publiczności oraz psucie albo gąszenie takich oświetleń przez złośliwość lub swawolę (art. 45);

- niezachowanie należytej ostrożności przy trzymaniu niebezpiecznego zwierzęcia (art. 46);
- niezachowanie zwykłych lub nakazanych środków ostrożności przy trzymaniu zwierzęcia (art. 48).

Podstawa prawna: art. 38 § 1, art. 45, art. 46 i art. 48 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. — Prawo o wykroczeniach (Dz. U. Nr 60, poz. 572; zm.: z 1934 r. Nr 95, poz. 854, z 1945 r. Nr 48, poz. 273, z 1946 r. Nr 15, poz. 108, z 1950 r. Nr 50, poz. 459, z 1951 r. Nr 66, poz. 454 i z 1958 r. Nr 34, poz. 152).

Rozdział 2.

Przepisy porządkowe:

- czepianie się miejskich środków komunikacji (tramwajów, autobusów, trolejbusów itp.);
- jazda na stopniach środków komunikacji miejskiej;
- nieprzestrzeganie przepisów porządkowych o zachowaniu się na kąpieliskach i plażach.

Podstawa prawna: art. 29 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. — Prawo o wykroczeniach (Dz. U. Nr 60, poz. 572; zm.: z 1934 r. Nr 95, poz. 854, z 1945 r. Nr 48, poz. 273, z 1946 r. Nr 15, poz. 108, z 1950 r. Nr 50, poz. 459, z 1951 r. Nr 66, poz. 454 i z 1958 r. Nr 34, poz. 152) w związku z:

co do pkt 1—2 — zarządzeniem Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 12 listopada 1957 r. w sprawie warunków publicznego transportu osób komunalnymi środkami komunikacyjnymi (Monitor Polski Nr 90, poz. 533) oraz szczegółowymi przepisami porządkowymi wydanymi przez prezydium rad narodowych sprawujące bezpośredni nadzór nad komunalnymi przedsiębiorstwami komunikacyjnymi i ustalającymi warunki transportu osób komunalnymi środkami komunikacyjnymi;

co do pkt 3 — zarządzeniem nr 112 Prezesa Rady Ministrów z dnia 4 maja 1956 r. w sprawie wprowadzenia koniecznych urządzeń w kąpieliskach zorganizowanych i zapewnienia w nich bezpieczeństwa (Monitor Polski Nr 37, poz. 439) oraz przepisami porządkowymi wydanymi przez prezydium właściwych rad narodowych, a normującymi warunki korzystania z kąpielisk zarówno zorganizowanych, jak i nie zorganizowanych.

DZIAŁ IV.

Wykroczenia przeciwko przepisom o ruchu na drogach publicznych.

Rozdział 1.

Używanie i ochrona dróg:

- niszczenie i uszkadzanie dróg publicznych i urządzeń drogowych;
- włóczenie po drogach publicznych przedmiotów mogących psuć drogę;
- zanieczyszczanie drogi lub rzucanie na drogę wszelkich przedmiotów i materiałów, mogących kaleczyć nogi ludzi i zwierząt lub rwać obręcze gumowe pojazdów;
- tratowanie rowów, skarp nasypów, pasów przydrożnych, przejeżdżanie przez nie, przepędzanie i wypasanie bydła, zwierząt pociągowych i trzody oraz ptactwa domowego, skopywanie poboczy, skarp, zasypywanie rowów, kanałów lub zaorywanie drogi;
- składanie na drogę bez zezwolenia właściwych władz drogowych wszelkiego rodzaju materiałów, narzędzi, towarów itp.

- 6) rozniecanie otwartych ognisk w odległości mniejszej niż 150 metrów od mostów drewnianych lub konstrukcji mieszanej żelazno-drewnianej, zaopatrzonych w odpowiednie tablice ostrzegawcze, oraz palenie tytoniu na takich mostach;
- 7) przechodzenie lub przejeżdżanie z ogniem lub nie zamkniętym paleniskiem maszyn po mostach z drewnianymi pokładami, rozniecanie ognia lub urządzanie noclegów pod wszelkimi mostami;
- 8) pędzenie drogą publiczną zwierząt bez dostatecznego dozoru;
- 9) pozostawianie dzieci na jezdni dróg publicznych bez opieki oraz wypuszczanie na drogę zwierząt i ptactwa domowego;
- 10) przewożenie drogą publiczną bez przykrycia, wystawianie wzdłuż drogi albo przy drodze przedmiotów mogących płoszyć zwierzęta pociągowe i bydło, względnie wywoływać u ludzi przestraszenie lub obrzydzenie;
- 11) stosowanie niszczących jezdnie urządzeń przeciwślizgowych na drogach o nawierzchni twardej z wyjątkiem okresu ślizgawicy lub na śniegu.

Podstawa prawna: art. 21 ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. Nr 89, poz. 656; zm. z 1928 r. Nr 18, poz. 151 i Nr 23, poz. 202, z 1934 r. Nr 110, poz. 976 i z 1948 r. Nr 10, poz. 73) w związku z:

co do pkt 1—10 — rozporządzeniem Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 czerwca 1924 r. regulującym używanie i ochronę dróg (Dz. U. Nr 61, poz. 611; zm.: z 1925 r. Nr 55, poz. 397, z 1927 r. Nr 113, poz. 967, z 1937 r. Nr 58, poz. 458 i z 1959 r. Nr 43, poz. 271);

co do pkt 11 — rozporządzeniem Ministrów Komunikacji, Spraw Wewnętrznych i Spraw Wojskowych z dnia 27 października 1937 r. o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych (Dz. U. z 1937 r. Nr 85, poz. 616; zm.: z 1948 r. Nr 27, poz. 186, z 1949 r. Nr 30, poz. 218 i Nr 51, poz. 389, z 1952 r. Nr 1, poz. 8, z 1953 r. Nr 14, poz. 60, z 1954 r. Nr 3, poz. 6, z 1956 r. Nr 1, poz. 2 i z 1960 r. Nr 18, poz. 110).

Rozdział 2.

Ruch pieszy:

- 1) nieprawidłowe poruszanie się wzdłuż drogi;
- 2) nieprawidłowe przechodzenie przez jezdnię;
- 3) nieprzestrzeganie znaków i sygnałów drogowych oraz znaków na jezdni i sygnałów podawanych przez funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej lub inne osoby do tego uprawnione.

Podstawa prawna: art. 21 ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. Nr 89, poz. 656; zm.: z 1928 r. Nr 18, poz. 151 i Nr 23, poz. 202, z 1934 r. Nr 110, poz. 976 i z 1948 r. Nr 10, poz. 73) w związku z:

co do pkt 1—2 — rozporządzeniem Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 czerwca 1924 r. regulującym używanie i ochronę dróg (Dz. U. Nr 61, poz. 611; zm.: z 1925 r. Nr 55, poz. 397, z 1927 r. Nr 113, poz. 967, w 1937 r. Nr 58, poz. 458 i w 1959 r. Nr 43, poz. 271) oraz zarządzeniem właściwego organu władzy stopnia wojewódzkiego wydanym na podstawie ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych;

co do pkt 3 — rozporządzeniem Ministrów Komunikacji i Spraw Wewnętrznych z dnia 10 lipca 1959 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych (Dz. U. Nr 43, poz. 271).

Rozdział 3.

Ruch rowerowy:

- 1) brak karty rowerowej;
- 2) jazda rowerem bez zaświadczenia stwierdzającego wykazanie się znajomością przepisów o ruchu drogowym, jeżeli na danym obszarze został wprowadzony obowiązek wykazywania się znajomością takich przepisów;
- 3) prowadzenie na drogach publicznych nauki kierowania rowerem;
- 4) brak dzwonka jako sygnału ostrzegawczego, hamulca, szkiełka odbłaskowego koloru czerwonego lub pomarańczowego z tyłu roweru oraz światła z przodu (z chwilą nastania zmroku);
- 5) brak tabliczki przy motorowerze, rowerze z silnikiem pomocniczym oraz przy wózku rowerowym poruszającym się silnikiem pomocniczym lub siłą nóg, jeżeli na danym obszarze został wprowadzony obowiązek oznaczania tych pojazdów tabliczkami;
- 6) jazda środkiem jezdni zamiast przy jej prawej krawędzi, z wyjątkiem przypadków wyprzedzania innych pojazdów;
- 7) jazda obok siebie zamiast za sobą w jednej linii;
- 8) wożenie innej osoby, jeżeli rower jest jednoosobowy; wyjątkowo może być przewożone dziecko do lat 6 na dodatkowym siedzeniu, umieszczonym przed kierującym rowerem;
- 9) jazda bez trzymania rąk na kierownicy lub nóg na pedałach (podnózkach);
- 10) czeplenie się innych pojazdów będących w ruchu;
- 11) prowadzenie przez kierującego rowerem zwierząt bądź wożenie na rowerze przedmiotów o wymiarach zagrażających bezpieczeństwu lub porządkowi ruchu;
- 12) jazda po chodnikach i ścieżkach dla pieszych;
- 13) niezmnieszenie szybkości na skrzyżowaniach ulic (dróg);
- 14) niewskazywanie ręką zmiany kierunku jazdy;
- 15) nieprzestrzeganie przepisu o pierwszeństwie przejazdu na skrzyżowaniach;
- 16) niestosowanie się do znaków i sygnałów drogowych oraz sygnałów podawanych przez funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej lub inne osoby do tego uprawnione.

Podstawa prawna: art. 21 ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. Nr 89, poz. 656; zm.: z 1928 r. Nr 18, poz. 151 i Nr 23, poz. 202, z 1934 r. Nr 110, poz. 976 i z 1948 r. Nr 10, poz. 73) w związku z:

co do pkt 1, 3, 4 i 6—15 — rozporządzeniem Ministra Transportu Drogowego i Lotniczego z dnia 15 grudnia 1953 r. w sprawie ruchu rowerów na drogach publicznych (Dz. U. z 1954 r. Nr 3, poz. 7);

co do pkt 2 — zarządzeniem Ministra Transportu Drogowego i Lotniczego z dnia 25 lutego 1954 r. w sprawie prowadzenia rejestru rowerów i warunków sprawdzania znajomości przepisów o ruchu drogowym (Monitor Polski Nr A-23, poz. 384; zm.: z 1959 r. Nr 27, poz. 127) oraz zarządzeniem właściwego organu władzy stopnia wojewódzkiego, wydanym na podstawie ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych;

co do pkt 5 — zarządzeniem właściwego organu władzy stopnia wojewódzkiego, wydanym na podstawie ustawy z dnia 7 października 1921 r.

o przepisach porządkowych na drogach publicznych;

co do pkt 16 — rozporządzeniem Ministrów Komunikacji i Spraw Wewnętrznych z dnia 10 lipca 1959 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych (Dz. U. Nr 43, poz. 271).

Rozdział 4.

Ruch pojazdów zaprzęgowych:

- 1) jazda środkiem bądź lewą stroną jezdni;
- 2) przekroczenie szybkości 6 km/godz. na ostrych zakrętach, skrzyżowaniach dróg i mostach drewnianych lub o konstrukcji mieszanej żelazno-drewnianej dłuższych niż 20 m;
- 3) nieprzestrzeganie przepisu o pierwszeństwie przejazdu na skrzyżowaniach;
- 4) niezaopatrzenie w hamulce pojazdów zaprzęgowych utrzymywanych w celach zarobkowych do przewozu towarów i osób z wyjątkiem pojazdów osobowych nie więcej niż na 4 miejsca;
- 5) jazda obok siebie dwóch lub więcej pojazdów zamiast za sobą w jednej linii;
- 6) niewłaściwy zaprzęg konia i nieokielzanie;
- 7) spanie podczas powożenia;
- 8) pozostawienie pojazdu bez dozoru na drogach i na ulicach miast (oddalenie się od pojazdu);
- 9) zatrzymywanie się na środku bądź lewej stronie jezdni;
- 10) brak tabliczki z nazwiskiem i imieniem oraz adresem właściciela pojazdu;
- 11) nieposiadanie przez pojazd znajdujący się na drodze publicznej z nastaniem ciemności, a w taborach pierwszy i ostatni pojazd, światła widocznego z daleka;
- 12) jeżdżenie saniami bez dzwonków lub grzechotek;
- 13) używanie na drogach publicznych sani bez dyszla lub holośli, mających zaprzęg tylko z postronków lub pasów;
- 14) używanie do przewozu towarów na drogach publicznych sani, których płozy mają w części dolnej mniej niż 120 cm długości i mniej niż 10 cm szerokości;
- 15) nieprzestrzeganie znaków i sygnałów drogowych oraz sygnałów podawanych przez funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej lub inne osoby do tego uprawnione;
- 16) nieestetyczny (brudny) wygląd dorożki konnej;
- 17) nieposiadanie z tyłu wozu czerwonego szkła odblaskowego;
- 18) nieposiadanie w czasie kierowania pojazdem przeznaczonym do zarobkowego transportu zezwolenia na powożenie, jeżeli na danym terenie wprowadzono obowiązek posiadania takiego zezwolenia;
- 19) niewskazywanie ręką zmiany kierunku jazdy.

Podstawa prawna: art. 21 ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. Nr 89, poz. 656; zm.: z 1928 r. Nr 18, poz. 151 i Nr 23, poz. 202, z 1934 r. Nr 110, poz. 976 i z 1948 r. Nr 10, poz. 73) w związku z:

co do pkt 1—4 i 6—14 — rozporządzeniem Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 czerwca 1924 r. regulującym używanie i ochronę dróg (Dz. U. Nr 61, poz. 611; zm.: z 1925 r. Nr 55, poz. 397, z 1927 r. Nr 113, poz. 967, z 1937 r. Nr 58, poz. 458 i z 1959 r. Nr 43, poz. 271), a co do pkt 10 — także zarządzeniem właściwego organu władzy stopnia wojewódzkiego wydanym na podstawie ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych;

co do pkt 15 — rozporządzeniem Ministrów Komunikacji i Spraw Wewnętrznych z dnia 10 lipca 1959 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych (Dz. U. Nr 43, poz. 271);

co do pkt 16 — zarządzeniem Ministra Transportu Drogowego i Lotniczego z dnia 16 marca 1955 r. o zatwierdzeniu przepisów porządkowych w sprawie przewozu osób i bagażu taksówkami i dorożkami samochodowymi i konnymi (Monitor Polski Nr 41, poz. 405);

co do pkt 5 i 17—19 — zarządzeniem właściwego organu władzy stopnia wojewódzkiego wydanym na podstawie ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych.

Rozdział 5.

Ruch pojazdów mechanicznych:

- 1) następujące braki w wyposażeniu lub utrzymaniu pojazdu:
  - brak tłumika,
  - brak przyrządu sygnałowego,
  - brak lusterka wstecznego (z wyjątkiem motocykli),
  - brak kierunkowskazów (z wyjątkiem motocykli i samochodów o nadwoziu otwartym),
  - brak któregośkolwiek ze światel zewnętrznych w okresie od zmierzchu do świtu (najaśnice, postojowe, tylne),
  - brak o każdej porze dnia światła hamulcowego „stop” (dotyczy tylko samochodów),
  - brak wycieraczki na szybie przedniej (w autobusach i dorożkach samochodowych);
- 2) nieestetyczny (brudny) wygląd pojazdu przeznaczonego do przewozu osób;
- 3) brudne bądź niedostatecznie oświetlone albo nieczytelne (zniszczone) tablice ze znakami rejestracyjnymi lub próbnymi;
- 4) zakrywanie lub ozdabianie w jakikolwiek sposób tablic rejestracyjnych lub tablic ze znakami próbnymi;
- 5) niezaopatrzenie pojazdu mechanicznego prowadzonego przez uczących się jazdy w tarczę z napisem „nauka jazdy”;
- 6) niezawiadomienie przez kierowcę właściwego organu prezydium rady narodowej o zmianie miejsca zamieszkania w terminie 14 dni od daty zmiany miejsca zamieszkania;
- 7) oddalenie się od pojazdu, gdy silnik pracuje;
- 8) niezabezpieczenie pozostawionego pojazdu przed uruchomieniem przez osoby niepowołane;
- 9) dopuszczenie do dymienia pojazdu lub używanie pojazdu w sposób wywołujący hałas;
- 10) załadowanie pojazdu ciężarowego ponad normę ustaloną w dowodzie rejestracyjnym;
- 11) przewożenie większej ilości osób niż wynosi norma ustalona w dowodzie rejestracyjnym lub w specjalnym pozwoleniu, jeżeli to zagraża bezpieczeństwu ruchu;
- 12) palenie przez kierowcę tytoniu bądź spożywanie pokarmów lub napojów w czasie prowadzenia pojazdu w granicach miasta;
- 13) nieostrożna lub za szybka jazda przez przejście dla pieszych na jezdni i zagrożenie bezpieczeństwa pieszych;
- 14) nieostrożna lub za szybka jazda w razie przejeżdżania przez chodnik, przy mijaniu lub wyprzedzaniu pochodów, oddziałów wojskowych itp.;
- 15) niezmnieszenie szybkości jazdy i niezachowanie szczególnej ostrożności przed przystankami tramwajów i innych kolei na drogach, gdy na przystanku stoją bądź do niego zbliżają się tramwaje lub pociągi;
- 16) naruszenie zasad obowiązujących przy skręcaniu w prawo lub lewą stroną bądź inne zakłócenie ruchu na skrzyżowaniach ulic;
- 17) wyprzedzanie pojazdów bezszynowych z prawej strony;
- 18) wyprzedzanie tramwaju z lewej strony, jeżeli tramwaj jedzie środkiem jezdni;

- 19) wyprzedzanie, jeżeli droga nie jest widoczna na dostateczną odległość, oraz na zakrętach i przejazdach kolejowych, jak również przed przystankami tramwajów i kolei na drogach, gdy na przystanku stoi tramwaj lub pociąg;
- 20) nieprzepuszczenie pojazdu wyprzedzającego pomimo dawanych sygnałów świetlnych lub dźwiękowych;
- 21) niezasygnalizowanie zamiaru zatrzymania lub skręcania pojazdu;
- 22) postój pojazdów utrudniający ruch innym pojazdom i na odcinkach ulic oznaczonych znakami zakazującymi postoju;
- 23) niepodanie przez kierowcę dźwiękowego sygnału ostrzegawczego we wszystkich okolicznościach, w których zachodzi potrzeba ostrzeżenia;
- 24) nadużywanie sygnałów dźwiękowych lub używanie ich do innych celów niż do niezbędnego ostrzeżenia oraz używanie jako sygnałów ostrzegawczych dzwonków, gwizdawk, syren itp., a w osiedlach ponadto sygnałów o silnym lub przeraźliwym dźwięku;
- 25) używanie świateł oślepiających (najaśnic) na drogach dostatecznie oświetlonych;
- 26) niestosowanie się do znaków i sygnałów drogowych oraz sygnałów podawanych przez funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej lub inne osoby do tego uprawnione;
- 27) prowadzenie pojazdu mechanicznego w sposób niezgodny ze znakami na jezdni (nieprzestrzeganie pasów ruchu).

Podstawa prawna: art. 21 ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. Nr 89, poz. 656; zm.: z 1928 r. Nr 18, poz. 151 i Nr 23, poz. 202, z 1934 r. Nr 110, poz. 976 i z 1948 r. Nr 10, poz. 73) w związku z:

co do pkt 1—17 i 19—25 — rozporządzeniem Ministrów Komunikacji, Spraw Wewnętrznych i Spraw Wojskowych z dnia 27 października 1937 r. o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych (Dz. U. Nr 85, poz. 616; zm.: z 1948 r. Nr 27, poz. 186, z 1949 r. Nr 30, poz. 218 i Nr 51, poz. 389, z 1952 r. Nr 1, poz. 8, z 1953 r. Nr 14, poz. 60, z 1954 r. Nr 3, poz. 6, z 1956 r. Nr 1, poz. 2 i z 1960 r. Nr 18, poz. 110);

co do pkt 18 — zarządzeniem właściwego organu władzy stopnia wojewódzkiego wydanym na podstawie ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych;

co do pkt 22, 26 i 27 — rozporządzeniem Ministrów Komunikacji i Spraw Wewnętrznych z dnia 10 lipca 1959 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych (Dz. U. Nr 43, poz. 271).

Rozdział 6.

Wykroczenia przeciwko:

a) przepisom o gospodarowaniu służbowymi pojazdami samochodowymi i o zasadach ich używania:

- 1) używanie pojazdu niezgodne z dyspozycjami zlecającego jazdę;
- 2) brak karty drogowej;
- 3) niewypełnienie na bieżąco karty drogowej;
- 4) brak dowodu zawierającego specyfikację przewożonego ładunku, wystawionego przez osobę dysponującą pojazdem lub ładunkiem;
- 5) brak sprawnie działającego licznika kilometrów;
- b) przepisom o używaniu ciężarowych pojazdów samochodowych do przewozu osób:
- 6) przewóz osób w celach wycieczkowych na odległość po-

- 7) przewóz osób na przyczepach samochodów ciężarowych, przyczepach ciągników (z wyjątkiem przewozu konwojentów, ładowaczy i członków drużyn roboczych);
- 8) przewóz osób na stopniach, dachu, burtach i błotnikach;
- 9) przewóz osób na ładunku lub obok ładunku (z wyjątkiem konwojentów, ładowaczy i członków drużyn roboczych);
- 10) brak w pojeździe poręczy lub uchwytów dla osób w razie przewożenia ich w pozycji stojącej;
- 11) przewóz osób w ilości większej niż dopuszczają normy;
- 12) niepodwyższenie burt do wysokości 1,1 m ponad powierzchnię ładunkową pojazdu lub niezaopatrzenie pojazdu w poręcz zabezpieczającą przewożone osoby przed wypadnięciem z pojazdu;
- 13) niesięcie burt podłużnych (bocznych) pojazdów;
- 14) niezabezpieczenie ławek przed przesuwaniem się oraz burt tylnych przed otwieraniem się w czasie jazdy;
- 15) brak schodków przynajmniej z 1 poręczą do wsiadania i wysiadania z nadwozia pojazdu;
- 16) przewóz razem z osobami beczek lub pojemników do paliwa napełnionych lub próżnych, względnie przewóz luzem leżących przedmiotów;
- 17) brak urządzeń zabezpieczających przewożone osoby przed wpływami atmosferycznymi oraz urządzenia sygnalizacyjnego w celu porozumiewania się pasażerów z kierowcą;
- 18) przewożenie konwojentów, ładowaczy i członków drużyn roboczych w skrzyni ładunkowej samochodu, naczepy ciągnika siodłowego lub przyczepy ciągnika bez urządzonego miejsca całkowicie zabezpieczonego przed przesunięciem ładunku, dostępem gazów spalinowych i wpływami atmosferycznymi;
- 19) przewożenie na przyczepie ciągnika konwojentów, ładowaczy lub członków drużyn roboczych na odległość przekraczającą 10 km; ograniczenie to nie dotyczy przewozów dla potrzeb rolniczych na terenach wiejskich, dla potrzeb budowlanych oraz dla potrzeb związanych z wywózką drewna z lasu;
- 20) przewóz konwojentów, ładowaczy i członków drużyn roboczych w przyczepach ciągnikowych nie zaopatrzonych w sprawnie działające hamulce i nie ciągniętych przez ciągnik ze sprzęgiem hakowym.

Podstawa prawna: art. 14 ustawy z dnia 8 stycznia 1951 r. o transporcie drogowym (Dz. U. Nr 4, poz. 26; zm.: z 1953 r. Nr 43, poz. 210 i z 1958 r. Nr 1, poz. 1) i rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1955 r. w sprawie używania niektórych pojazdów mechanicznych (Dz. U. Nr 36, poz. 225; zm.: z 1957 r. Nr 21, poz. 104 i Nr 49, poz. 239) w związku z:

co do pkt 1—5 — zarządzeniem Ministra Komunikacji z dnia 28 listopada 1957 r. w sprawie gospodarowania służbowymi pojazdami samochodowymi i zasad ich używania (Monitor Polski Nr 98, poz. 571);

co do pkt 6—20 — zarządzeniem Ministra Transportu Drogowego i Lotniczego z dnia 23 października 1956 r. w sprawie warunków używania samochodów ciężarowych i ciągników (przyczep ciężarowych) do przewozu osób (Monitor Polski Nr 93, poz. 1044; zm.: z 1957 r. Nr 14, poz. 110).

Rozdział 7.

Wykroczenia przeciwko przepisom porządkowym w sprawie przewozu osób i bagażu taksówkami oraz dorożkami samochodowymi i konnymi:

- 1) nieprzebywanie przez pierwszego w kolejności na postoju kierowcę lub powożącego w swoim pojeździe;

- 2) oczekiwanie na postoju z licznikiem wskazującym, że pojazd jest zajęty;
- 3) odmówienie przez kierowcę (povożącego) jazdy w pierwszej kolejności osobie, która uległa nieszczęśliwemu wypadkowi lub nagłemu zachorowaniu, lekarzowi, który okaże zaświadczenie według wzoru ustalonego przez Ministra Zdrowia oraz oświadczy, że udaje się do chorego, organom Milicji Obywatelskiej, kobiecie ciężarnej, inwalidzie lub osobie z dzieckiem;
- 4) otwieranie w czasie jazdy drzwi przez pasażera lub prowadzenie dłuższych rozmów z kierowcą (povożącym).

Podstawa prawna: art. 21 ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. Nr 89, poz. 656, zm.: z 1928 r. Nr 18, poz. 151 i Nr 23, poz. 202, z 1934 r. Nr 110, poz. 976 i z 1948 r. Nr 10, poz. 73) w związku z zarządzeniem Ministra Transportu Drogowego i Lotniczego z dnia 16 marca 1955 r. o zatwierdzeniu przepisów porządkowych w sprawie przewozu osób i bagażu taksówkami oraz drożkami samochodowymi i konnymi (Monitor Polski Nr 41, poz. 405).

DZIAŁ V.

Wykroczenia przeciwko przepisom o porządku na kolejach:

- 1) przechodzenie, przejeżdżanie lub przepędzanie zwierząt przez tory kolejowe poza przejściami i przejazdami do tego przeznaczonymi bądź przez takie przejazdy i przejścia w czasie, gdy są one zamknięte lub zbliża się pociąg;
- 2) niezatrzymanie zwierząt przed przejazdami nie strzeżonymi w czasie zbliżania się pociągu w odległości co najmniej 10 m od toru;
- 3) zatrzymywanie się, wyprzedzanie innych pojazdów albo też pozostawianie zwierząt lub pojazdów na przejściach i przejazdach;
- 4) otwieranie lub zamykanie rogatek na przejazdach albo też wywieranie jakiegokolwiek wpływu na ich działanie przez osoby do tego nieupoważnione;
- 5) chodzenie po torach i torowiskach kolejowych w miejscach niedozwolonych przez osoby nieuprawnione;
- 6) dopuszczenie do wchodzenia zwierząt domowych na tor kolejowy;
- 7) palenie tytoniu w magazynach, składach i na rampach kolejowych oraz w ich pobliżu;
- 8) wchodzenie na perony stacyjne lub do innych pomieszczeń na stacjach, jako też wychodzenie z nich poza przejściami do tego przeznaczonymi;
- 9) wchodzenie na perony stacyjne i inne ogrodzone lub zamknięte części stacji, przeznaczone do obsługi ruchu osobowego, bez posiadania ważnego biletu na przejazd lub biletu peronowego;
- 10) wprowadzanie do poczekalni i restauracji stacyjnych psów (z wyjątkiem małych pieszków pokojowych) oraz rowerów, jak również palenie tytoniu w poczekalniach, o ile taki zakaz istnieje i jest podany przez organ kolejowy do wiadomości przez wywieszenie ogłoszenia w wymienionych wyżej lokalach;
- 11) przebywanie w restauracjach i bufetach stacyjnych, nie będących zarazem poczekalniami, oraz w zakładach fryzjerskich, umywalniach itp. pomieszczeniach na stacji, w celach innych niż te, dla których przeznaczone są te lokale;
- 12) zanieczyszczanie pomieszczeń stacyjnych, peronów, torów, ramp, placów, studzien, ładowni i w ogóle obszaru kolejowego;
- 13) wstęp do pociągów przez osoby nie posiadające ważnego biletu jazdy koleją lub specjalnego pozwolenia właściwego organu kolejowego;
- 14) nieokazanie biletu na żądanie organu kolejowego lub też

- nieoddanie biletu temuż organowi na końcowych odcinkach podróży;
- 15) wsiadanie do pociągu po sygnale odjazdu;
- 16) wsiadanie i wysiadanie z pociągu z niewłaściwej strony, w miejscach do tego nie przeznaczonych lub w biegu;
- 17) wychylanie się z okien, otwieranie zewnętrznych bocznych drzwi wagonów, zatrzymywanie się na pomostach, przechodzenie z jednego wagonu do drugiego poza przejściami ochronnymi, przebywanie na stopniach wagonów i w innych miejscach nie przeznaczonych dla podróżnych — podczas biegu pociągu;
- 18) niezastosowanie się do wskazówek konduktora przy zajmowaniu miejsc, zajmowanie w pociągu miejsca już zajętego przez inną osobę, jeżeli dowód zajęcia jest widoczny;
- 19) niestosowanie się podróżnych do zarządzeń konduktora co do otwierania okien i wentylatorów, regulowania temperatury i oświetlenia wagonu;
- 20) palenie tytoniu w przedziałach dla niepalących, choćby za zezwoleniem współpodróżnych;
- 21) wyrzucanie z wagonów przedmiotów, które mogłyby wyrządzić komuś szkodę na zdrowiu lub strać materiał;
- 22) umieszczanie na siedzeniach w wagonie zwierząt lub przedmiotów mogących uszkodzić lub zanieczyścić siedzenie oraz umieszczanie nóg w obuwiu bezpośrednio na siedzeniu bądź zanieczyszczanie w jakikolwiek inny sposób, w szczególności płucie na podłogę i zaśmiecanie jej, korzystanie z ustępów podczas postoju pociągów na stacjach;
- 23) uprawianie na obszarze kolejowym i w wagonach przez osoby nieupoważnione jakiegokolwiek handlu, gry na instrumentach, śpiewu i wszelkiego rodzaju produkcji w celach zarobkowych;
- 24) umieszczanie lub usuwanie na obszarze kolejowym odezw, ogłoszeń, reklam i napisów.

Podstawa prawna: art. 42 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. — Prawo o wykroczeniach (Dz. U. Nr 60, poz. 572, zm.: z 1934 r. Nr 95, poz. 854, z 1945 r. Nr 48, poz. 273, z 1946 r. Nr 15, poz. 108, z 1950 r. Nr 50, poz. 459, z 1951 r. Nr 66, poz. 454 i z 1958 r. Nr 34, poz. 152) w związku z rozporządzeniem Ministra Komunikacji z dnia 24 listopada 1934 r. o przestrzeganiu porządku na kolejach użytku publicznego (Dz. U. Nr 109, poz. 961).

DZIAŁ VI.

Wykroczenia przeciwko przepisom wodnym, żeglugowym i melioracyjnym:

Rozdział 1.

Przepisy wodne:

rzucanie do wód ziemi, piasku, żużli, kamieni, drzewa, stałych lub mulistych przedmiotów i padliny, jak również składanie takich przedmiotów na brzegach wód płynących, jeżeli istnieje niebezpieczeństwo, że mogą być przez wodę zabrane i wstrzymywać jej odpływ.

Podstawa prawna: art. 247 i art. 22 ustawy wodnej z dnia 19 września 1922 r. (Dz. U. z 1928 r. Nr 62, poz. 574; zm.: z 1934 r. Nr 110, poz. 976).

Rozdział 2.

Przepisy żeglugowe:

- 1) niedawanie przepisowych sygnałów dźwiękowych bądź dawanie sygnałów niewłaściwych;
- 2) nieobecność sternika przy sterze na barce;
- 3) rzucanie kotwicy i wleczenie w miejscach zakazanych;
- 4) uprawianie żeglugi w porze nocnej bez świateł przewidzianych w przepisach;

- 5) niewystawianie świateł sygnałowych w czasie postoju w nocy na szlaku żegludowym;
- 6) uszkodzanie znaków żegludowych na wodzie;
- 7) uszkodzanie tablic, znaków i sygnałów żegludowych, żegludowych oświetleń i znaków kilometrowych na lądzie;
- 8) zatrzymywanie się lub dobijanie do brzegu w miejscach zakazanych.

Podstawa prawna: art. 15 ustawy z dnia 7 marca 1950 r. o żegludze i spławie na śródlądowych drogach wodnych (Dz. U. z 1952 r. Nr 26, poz. 182) w związku z zarządzeniem Ministra Żeglugi z dnia 10 września 1952 r. w sprawie uprawiania żeglugi i spławu na śródlądowych drogach wodnych (Monitor Polski Nr A-87, poz. 1368).

Rozdział 3.

Przepisy o popieraniu melioracji wodnych dla potrzeb rolnictwa:

- niszczenie urządzeń melioracyjnych, a w szczególności:
- wałów ochronnych,
  - budowli wodnych (przepustów, zastawek, śluz, stopni wodnych, młochów itp.),
  - umocnień rowów przez przepędzanie dużych zwierząt gospodarskich, moczenie lnu itp.,
  - rowów przez ich zasypywanie.

Podstawa prawna: art. 17 ustawy z dnia 22 maja 1958 r. o popieraniu melioracji wodnych dla potrzeb rolnictwa (Dz. U. Nr 31, poz. 136).

DZIAŁ VII.

Wykroczenia przeciwko przepisom przeciwpożarowym:

- 1) naruszanie na terenach objętych lasami i wrzosowiskami, jak również suchymi łąkami, torfowiskami oraz w odległości do 100 m od nich zakazu:
  - rozniecania ognisk, pozostawiania lub przenoszenia palących lub tlących się przedmiotów oraz korzystania z otwartego płomienia, jak również porzucania nie ugaszonej zapalki—bądź niedopałka papierosa,
  - spalania bez zezwolenia właściwych władz pokrywy gleby i pozostałości roślinnych,
  - używania ciągników bez zabezpieczenia rur wydechowych iskrochronami;
  - gromadzenia materiałów łatwopalnych w sąsiedztwie torów kolejowych w odległości do 50 m od pasa ochronnego przeciwpożarowego lub od dróg publicznych;
- 2) nieutrzymywanie przez właścicieli, użytkowników i zarządzających nieruchomości w należytym stanie sprzętu pożarniczego, urządzeń wodnych oraz swobodnego dostępu do nich i budynków;
- 3) przechowywanie i gromadzenie na strychach oraz w innych nie przeznaczonych do zamieszkiwania częściach budynków mieszkalnych posiadających nieogniotrwałą podłogę lub strop i konstrukcję dachową jakichkolwiek przedmiotów i materiałów łatwopalnych;
- 4) gromadzenie w korytarzach piwnicznych oraz na klatkach schodowych jakichkolwiek przedmiotów w sposób utrudniający przejście;
- 5) gromadzenie pod zewnętrznymi ścianami budynków materiałów łatwopalnych;
- 6) wysypywanie popiołu lub żarzących się węgla w odległości mniejszej niż 30 m od budynków drewnianych;
- 7) palenie ognisk, spalanie śmieci i odpadków w obrębie budynków drewnianych lub w pobliżu materiałów łatwopalnych;
- 8) rozgrzewanie smoły i asfaltu w kotłach nie zaopatrzonych w pokrywę oraz w łopate bez uprzedniego przygotowania piasku do gaszenia i w odległości mniejszej niż 10 m od

budynków ogniotrwałych, a 30 m od budynków drewnianych;

- 9) niezaopatrzenie budynków przez właścicieli i użytkowników w odpowiedni sprzęt ułatwiający zwalczanie pożarów;
- 10) niezachowanie przepisowych odległości od zabudowań, lasów, dróg publicznych, torów kolejowych, urządzeń i przewodów linii elektrycznych wysokiego napięcia oraz między stertami przy ustawianiu stert, stogów, brogów i innych podobnych obiektów, nieoboranie w promieniu 5 m stert, stogów i brogów pozostawionych na ścier-niskach;
- 11) brak w czasie omłotów przy stertach, stogach i brogach beczki z wodą o pojemności 200 l, wiadra, tłumnicy i bosa-ka na każdą stertę, stóg i brog;
- 12) niezachowanie bezpieczeństwa przeciwpożarowego przy ustawianiu i używaniu traktora bądź lokomobili do omłotów przy stogu, brogu, budynku lub stercie;
- 13) ustawienie silnika elektrycznego okapturzonego w odległości mniejszej niż 2 m, a nie okapturzonego mniejszej niż 5 m od stogów, stert, brogów i budynków krytych nieogniotrwałe;
- 14) garażowanie samochodów i traktorów w stodołach, przy stertach, stogach i brogach;
- 15) rozpalanie ogniska w odległości mniejszej niż 100 m od stert, stogów i brogów.

Podstawa prawna: art. 29 i 35 ust. 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 1960 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 20, poz. 120) w związku z:

co do pkt 1 — rozporządzeniem Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 14 lipca 1951 r. w sprawie zapobiegania powstawaniu i rozszerzaniu się pożarów lasów, łąk, torfowisk i wrzosowisk (Dz. U. Nr 40, poz. 303);

co do pkt 2—9 — rozporządzeniem Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 28 sierpnia 1951 r. w sprawie zapobiegania powstawaniu i rozszerzaniu się pożarów w budynkach oraz na budowach (Dz. U. Nr 49, poz. 360);

co do pkt 10—15 — rozporządzeniem Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 21 marca 1952 r. o warunkach składowania niektórych artykułów produkcji rolnej i ochronie przeciwpożarowej przy omłotach (Dz. U. Nr 34, poz. 244; zm.: z 1957 r. Nr 41, poz. 183).

DZIAŁ VIII.

Wykroczenia przeciwko przepisom budowlanym:

nieumieszczenie przy wykonaniu robót budowlanych bądź robót kierowniczych prowadzonych pod nadzorem technicznego kierownika, w miejscu widocznym przy ulicy, placu lub drodze, na wysokości około 2 m wymaganej tablicy informacyjnej.

Podstawa prawna: art. 399 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli (Dz. U. z 1939 r. Nr 34, poz. 216; zm.: z 1939 r. Nr 77, poz. 514, z 1946 r. Nr 16, poz. 109, z 1948 r. Nr 35, poz. 240, z 1949 r. Nr 4, poz. 20 i z 1958 r. Nr 31, poz. 138) oraz § 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 14 września 1935 r. o nadzorze policyjno-budowlanym nad wykonywanymi robotami budowlanymi (Dz. U. Nr 70, poz. 438) w związku z zarządzeniem Prezesa Komitetu do Spraw Urbanistyki i Architektury z dnia 21 lipca 1958 r. w sprawie szczegółowego określenia formy tablic informacyjnych w miejscu wykonywania robót budowlanych (Monitor Polski Nr 63, poz. 367).

DZIAŁ IX.

Wykroczenia przeciwko przepisom o handlu:

nieprzestrzeganie otwierania i zamykania sklepów i zakładów gastronomicznych w godzinach ustalonych przez właściwą radę narodową.

Podstawa prawna: art. 10 i 16 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o godzinach handlu i godzinach otwarcia zakładów handlowych i niektórych przemysłowych (Dz. U. Nr 38, poz. 364; zm.: z 1928 r. Nr 57, poz. 545, z 1929 r. Nr 23, poz. 236 i z 1935 r. Nr 90, poz. 575) w związku z uchwałą prezydium właściwej rady narodowej, ustalającą godziny handlu i godziny otwarcia zakładów handlowych i gastronomicznych.

DZIAŁ X.

Wykroczenia przeciwko przepisom o ochronie zwierząt:

- 1) utrzymywanie zwierząt w stanie wybitnego niechlujstwa;
- 2) przewożenie, przenoszenie lub przepędzanie zwierząt w sposób, w pozycji lub w warunkach, powodujących zbędne cierpienia fizyczne;
- 3) używanie uprzęży, pęt, więzów itp. powodujących ból albo używanie ich w sposób mogący sprawić ból lub uszkodzenie cielesne;
- 4) złośliwe straszenie, drażnienie zwierząt i wszelkie w ogóle zadawanie zwierzętom cierpienia bez odpowiednio ważnej i słusznej potrzeby;
- 5) przeciążanie zwierząt pociągowych i jucznych ładunkami, oczywiście nie odpowiadającymi ich sile lub stanowi dróg, albo zmuszanie takich zwierząt do zbyt szybkiego biegu, nie odpowiadającego ich siłom.

Podstawa prawna: art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 1932 r. Nr 42, poz. 417).

DZIAŁ XI.

Wykroczenia z zakresu rybołówstwa:

- 1) nieokazanie osobistego dowodu rybackiego na żądanie osoby powołanej do nadzoru nad rybołówstwem, utrzymywanie na wodzie sprzętu rybackiego (narzędzi połowu ryb, sadzy do ich przechowywania, łodzi rybackich) nie oznakowanego w sposób umożliwiający rozpoznanie właściciela, przewożenie lub przenoszenie na wodach otwartych narzędzi rybackich nie opakowanych w sposób wykluczający bezpośrednio ich użycie (art. 80);
- 2) wykonywanie rybołówstwa bez uzyskania osobistego dowodu rybackiego (art. 81).

Podstawa prawna: art. 80 i 81 ustawy z dnia 7 marca 1932 r. o rybołówstwie (Dz. U. Nr 35, poz. 357; zm.: z 1934 r. Nr 110, poz. 976 i z 1951 r. Nr 14, poz. 110).

DZIAŁ XII.

Wykroczenia przeciwko przepisom o ewidencji i kontroli ruchu ludności (meldunkowe):

- 1) niedopełnienie przez właściciela domu, dzierżawcę, kierownika zakładu (hotelu), głównego lokatora mieszkania, pracodawcę udzielającego zakwaterowania pracownikowi obowiązku:
  - a) prowadzenia przez właścicieli (kierowników) hoteli, pensjonatów, domów noclegowych itp. zakładów przeznaczonych do przyjmowania osób na mieszkanie lub nocleg ksiąg (rejestrów) meldunkowych swego zakładu i list osób tam przebywających,

b) zameldowania u prowadzącego meldunki osoby przebywającej w jego domu (mieszkanie) dłużej niż 3 dni, przed upływem następnym 24 godzin (w miejscowościach uzdrowiskowych przed upływem 48 godzin) od chwili przybycia, w stosunku zaś do cudzoziemców w ciągu 24 godzin od chwili przybycia,

c) zameldowania osoby przebywającej w hotelu, pensjonacie lub innym zakładzie przeznaczonym do przyjmowania osób na mieszkanie lub nocleg w ciągu 24 godzin od chwili przybycia oraz wymeldowania w ciągu 24 godzin osoby opuszczającej hotel (zakład);

d) wymeldowania u prowadzącego meldunki osoby opuszczającej mieszkanie w związku ze zmianą przez tę osobę miejsca zamieszkania lub pobytu przed upływem 48 godzin od chwili opuszczenia mieszkania,

e) zameldowania o zmianach w stanie rodzinnym (urodzenie, śmierć, zaślubiny) osób zamieszkałych w domu lub zakładzie (hotelu, pensjonacie, domu noclegowym), o ile zmiany dotyczą danych zawartych uprzednio w zgłoszeniu meldunkowym;

- 2) niezawiadomienie w odpowiednim terminie przez osobę podlegającą zameldowaniu lub wymeldowaniu o swym przybyciu bądź wyjeździe właściciela (dzierżawcę) domu, głównego lokatora (kierownika zakładu) lub zmianie danych personalnych uprzednio zgłoszonych oraz nieudzielenie mu danych potrzebnych do zameldowania lub wymeldowania z miejsca pobytu.

Podstawa prawna: art. 25 ust. 2 i 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o ewidencji i kontroli ruchu ludności (Dz. U. Nr 32, poz. 309; zm.: z 1932 r. Nr 38, poz. 390 i z 1951 r. Nr 55, poz. 382), a w stosunku do cudzoziemców (pkt 1 lit. b) art. 17 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 sierpnia 1926 r. o cudzoziemcach (Dz. U. Nr 83, poz. 465).

DZIAŁ XIII.

Wykroczenia przeciwko przepisom o dowodach osobistych:

- 1) niezameldowanie przez obywatela polskiego wyjeżdżającego za granicę organowi ewidencji i kontroli ruchu ludności w miejscu zamieszkania o czasowej nieobecności (niezależnie od czasu jej trwania) w związku z wyjazdem za granicę;
- 2) niedokonanie przez domowników zmarłego, a w ich braku przez prowadzącego meldunki zwrotu, w ciągu trzech dni od chwili zgonu posiadacza dokumentu, właściwemu organowi administracji dowodu osobistego lub tymczasowego zaświadczenia tożsamości;
- 3) niezawiadomienie w ciągu 24 godzin najbliższego posterunku lub komisariatu Milicji Obywatelskiej o utracie dowodu osobistego, tymczasowego zaświadczenia tożsamości lub zaświadczenia o złożeniu tych dokumentów;
- 4) niezłożenie w ciągu 24 godzin w najbliższym posterunku lub komisariacie Milicji Obywatelskiej przez znalazcę znalezionego dowodu osobistego, tymczasowego zaświadczenia tożsamości lub zaświadczenia o złożeniu tych dokumentów.

Podstawa prawna: art. 22 dekretu z dnia 22 października 1951 r. o dowodach osobistych (Dz. U. Nr 55, poz. 382; zm.: z 1956 r. Nr 6, poz. 29 i Nr 21, poz. 101) w związku z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów i Ministra Bezpieczeństwa Publicznego z dnia 15 grudnia 1952 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów dekretu o dowodach osobistych (Dz. U. Nr 49, poz. 329).